

Kateřina Kubelková, diplomov práce „Dennettova kritika kvl“

Posudek vedoucího

Předkldan práce nabízí podrobnou interpretaci a kritiku Dennettovy polemiky proti kvlm. Tato známa polemika m centřln význam v současné filosofii myslí proto, že se tyk „těžkého problému“ (*the hard problem*), ktery představuje největší vyzvu pro materialistick teorie myslí a ktery je „opevnnm před plzivm mechanismem“ (Dennett, citován na str. 20). Dennettova kritika kvl m ale i šrší důsledky v jiných oborech, ktere se zabvj povahou myslí, včetně psychologie, neuropsychologie a evolun psychologie. Autorka si tyto interdisciplinrn souvislosti uvědomuje, jak je například vidět v jejím pojednání o vidn slepých, kde přnosn cituje práci českého neuropatologa Františka Koukolíka (str. 36-7).

Práce dobř zachycuje přnosn i méně přnosn aspekty Dennettovy analýzy. Dennettovy argumenty proti myšlenkovm experimentům se zombiemi jsou často velmi vstzn tím, že dokazují, že zastánci kvl nenpadn přpokldaj, že zombies jsou behaviorln odlišiteln od nás (str. 34). Je však, jak autorka dokazuje, vidět urit napětí v Dennettov přístupu k myšlenkovm experimentům. Na jedné straně m vui takovm experimentům odmtav postoj a tvrdí, že uvádějí přstavivost v omyl. Na druh straně ale nabízí své vlastn „pumpy na intuice“ k „vyvolání intuitivních scénářů, nikoliv k dokazování faktů“ (str. 42). Dennettovy odpovědi na jednotliv myšlenkov experimenty navíc nejsou vůbec jednoznan (str. 45).

Práce není pouhm referátem či ueneckm komentářem k Dennettovi, Kateřina Kubelková v ní totiž hj sv vlastn stanovisko. Píše že:

„Přklnm se k názoru, že se Dennett zasloužil o zproblematizování pojmu kvl jakožto niternch, nepopsatelných, soukromých a bezprostřdn přístupných kvalit nších vdomch mentálních stav,“

nicméně se domnívám, že se nemůžeme tak lehce vzdát kválí v jejich nejširším smyslu—tedy jako fenomenálního charakteru vědomí“.

Autorka dále přesvědčivě kritizuje Dennettovo pozitivní stanovisko, podle něhož máme „privilegovaný přístup“ jen ke svým soudům a souzení, které podle autorky není s to vysvětlit utrpení (str. 76). V závěru autorka navazuje na práci Valerie G. Hardcastleové a popisuje vědecký směr, který by mohl v principu jev vědomí vysvětlit. (str. 79).

Při obhajobě by nám mohla autorka říci více o posledním uvedeném bodě a o důvodech, proč její pojem „fenomenality“ bude lépe přístupný vědeckému pohledu z hlediska třetí osoby. Za druhé by mohla lépe zdůvodnit svůj kritický postoj vůči McGinnovi a jeho „radikální skepsi“. Autorka souhlasně cituje Marvanův a Polákův názor, že McGinnova skepse „vypovídá jen o McGinnových kognitivních schopnostech.“ Zdá se ale, že Marvan a Polák přehlíží McGinnovy rozsahlé argumenty ohledně kognitivní omezenosti lidské mysli a ohledně prostorového charakteru našich reprezentací.

Celkově vychází autorčina kritika Dennettova myšlení z hluboké a důkladné znalosti jeho díla a je vždy přiměřená a většinou přesvědčivá.

Jednoznačně doporučuji práci k přijetí. Navrhuji známku „výborně“.

V Praze 14. 6. 17, James Hill